

Załącznik nr 2

dr Filip Grzegorzcyk
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Wydział Finansów, Katedra Prawa

AUTOREFERAT

przedstawiający opis dorobku oraz osiągnięć naukowych

I. Stopnie

Stopień magistra prawa uzyskałem na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w roku 2002 na podstawie pracy magisterskiej z zakresu prawa bankowego UE, przygotowanej w Katedrze Prawa Europejskiego pod kierunkiem prof. dr. hab. Stanisława Biernata. Praca ta została przygotowana m. in. w oparciu o materiały zgromadzone w trakcie stażu odbywanego w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W roku 2005 uzyskałem na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego stopień magistra stosunków międzynarodowych na podstawie pracy z zakresu ochrony praw człowieka, przygotowanej w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Jagiellońskiego pod kierunkiem prof. dr. hab. Bogumiły Bednarczyk.

Stopień doktora nauk prawnych uzyskałem na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w roku 2006 na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Implementacja wspólnotowych regulacji konsumenckich na tle usług finansowych*, przygotowanej pod kierunkiem dr. hab. Bogusławy Gneli, prof. AE w Krakowie. Rozprawa ta została opracowana w oparciu o materiały zgromadzone w trakcie staży naukowych odbywanych w Uniwersytecie Luton, Uniwersytecie Katolickim Louvain-la-Neuve oraz w Parlamencie Europejskim.

Ponadto ukończyłem program *École de droit français* Uniwersytetu w Orleanie (2002), program *International Business and Trade Summer School* Katolickiego Uniwersytetu Ameryki (2005) oraz program *Advanced Course in European Law* Uniwersytetu Londyńskiego (2005).

II. Informacja o zatrudnieniu w instytucjach naukowych

Bezpośrednio po ukończeniu studiów prawnych (2002) zostałem zatrudniony jako asystent w Katedrze Prawa Akademii Ekonomicznej w Krakowie (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny). Po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych (2006) zostałem zatrudniony na stanowisku adiunkta w tej samej jednostce.

Prowadziłem także zajęcia dydaktyczne z zakresu prawa w Szkole Wyższej im. B. Jańskiego, Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie, Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie.

III. Osiągnięcie naukowe w rozumieniu art. 16 ust. 2 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki

Jako osiągnięcie naukowe, o którym mowa w zw. z warunkiem art. 16 ust. 2 powołanej wyżej ustawy, przedstawiam trzy opracowania monograficzne.

1) Przedsiębiorstwo publiczne (public undertaking) kontrolowane przez państwo. Zagadnienia konstrukcyjne (wyd. LexisNexis, Warszawa 2012).

Prezentowana monografia jest wynikiem rozważań wywołanych zderzeniem dwóch przeciwstawnych prądów myślowych. Lansowany od roku 1990, nazwany przeze mnie polemicznie „dogmatem prywatyzacyjnym”, podkreśla, że państwo powinno wycofać się z gospodarki oraz że dla państwowych osób prawnych funkcjonujących w obrocie gospodarczym nie jest potrzebna szczególna forma prawna, a zatem winny one funkcjonować w formie spółek handlowych z wyłącznym kapitałem Skarbu Państwa, a i to w okresie przejściowym, tj. do czasu prywatyzacji. Innymi słowy, oznaczałoby to całkowitą bądź prawie całkowitą prywatyzację, nie tylko normatywną, publicznej sfery gospodarczej. Stopniowo, w trakcie prowadzonych badań naukowych oraz wykonywania obowiązków służbowych w Ministerstwie Skarbu Państwa oraz spółkach Skarbu Państwa, dochodziłem do wniosku, że pogląd taki jest zbyt daleko idący.

Cele badawcze prezentowanej monografii można ująć następująco:

- 1) zbadanie prawnego (międzynarodowego, porównawczego i unijnego) oraz ekonomicznego kontekstu funkcjonowania przedsiębiorstwa publicznego w celu udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy istnieje optymalny model funkcjonowania takich przedsiębiorstw;
- 2) zbadanie polskiej regulacji prawnej dotyczącej przedsiębiorstw publicznych w celu udzielenia odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy regulacja przedsiębiorstw publicznych w polskim porządku prawnym jest nas tyle dojrzała, by możliwe było tworzenie odrębnej kategorii / instytucji prawnej?
- Czy możliwe jest wskazanie wspólnych elementów konstrukcyjnych przedsiębiorstw publicznych pozwalających na wyróżnienie tej kategorii?
- Czy obecna regulacja przedsiębiorstw publicznych jest właściwa, a jeśli nie – jakich zmian w tym zakresie należy dokonać?
- Czy w polskim porządku prawnym przestrzegana jest konstytucyjna zasada subsydiarności w odniesieniu do udziału państwa w gospodarce za pośrednictwem podmiotów prowadzących działalność gospodarczą?

W prezentowanej monografii zebrałem wyniki analiz, które moim zdaniem pokazują, że przedsiębiorstwo publiczne było, jest i będzie trwałą oraz istotną częścią każdej gospodarki narodowej współczesnego państwa, tak jak samo zadanie publiczne jest jego immanentnym elementem (istnienie zadań publicznych stanowi bowiem obiektywną okoliczność, a nie efekt wyborów ideologicznych). Analizując wykorzystanie formy spółki handlowej doszedłem do wniosku, że jakkolwiek jest ona znakomita dla potrzeb obrotu prywatnego, to jednak niekoniecznie stanowi rozwiązanie optymalne dla potrzeb przedsiębiorstwa publicznego wykonującego zadania publiczne. Pozornie wniosek ten może wydawać się banalny, jednak rzeczywistość normatywna tezie tej przeczy. Patrząc z tego punktu widzenia, sądzę, że mogę się zakwalifikować do grupy osób postulujących zrównoważenie normatywne, tak, by obok obrotu prywatnego, w którym dominuje Kodeks spółek handlowych, równorzędne miejsce zajął sektor publiczny, tj. sektor jednostek kontrolowanych przez państwo i wykonujących zadania publiczne.

Należy w tym miejscu podkreślić kwestię zasadniczą: przedsiębiorstwo publiczne stanowi instrument wykonywania zadań publicznych, a trwałe zadanie publiczne jest samo w sobie uzasadnieniem dla istnienia przedsiębiorstwa publicznego. Przedsiębiorstwo publiczne należy rozumieć jako zinstytucjonalizowany instrument wykonywania zadań publicznych – zatem celem funkcjonowania przedsiębiorstwa publicznego jest realizacja nałożonej na nie misji. Wyklucza to posiadanie przez przedsiębiorstwo własnego, autonomicznego interesu nadrzędnego lub równorzędnego wobec zadania publicznego. Natomiast podmioty prawa prywatnego posiadają autonomię i kierują się własnym, autonomicznym interesem, niezależnym od przedmiotu działalności. Przedmiot działalności podmiotu prywatnego ma znaczenie jedynie o tyle, o ile pozwala takiemu podmiotowi przetrwać w walce konkurencyjnej, jest zatem zmienny i relatywnie mniej istotny w porównaniu z przedmiotem działalności przedsiębiorstwa publicznego.

Rozważania rozpocząłem od analizy istniejącej regulacji prawnej. Wskazałem, że uniijny kontekst pojęcia „przedsiębiorstwo publiczne” może być twórczym impulsem dla uporządkowania sfery krajowej regulacji. Analiza polskiego ustawodawstwa niestety nie pozostawia złudzeń co do jej stanu. Przepisy regulujące funkcjonowanie przedsiębiorstw publicznych w Polsce mają charakter asystemowy, są rozproszone, wzajemnie sprzeczne, posiadają zróżnicowany zakres podmiotowy i przede wszystkim nie zapewniają należytej realizacji zadań publicznych. Niewypowiedziany, ale wyraźnie widoczny „dogmat” o wyższości formy prywatnej nad publiczną doprowadził do wykorzystywania instytucji *stricte* prywatnych do celów o charakterze publicznym, a jednocześnie do tworzenia w ramach prawa prywatnego odrębnych konstrukcji przeznaczonych dla przedsiębiorstw publicznych (w szczególności np. jednoosobowa spółka Skarbu Państwa). Doprowadziło to do sytuacji, w której zadania publiczne nie mogły być właściwie wykonywane, a jednocześnie instytucje prawa prywatnego, używane w niewłaściwy sposób, nie mogły pokazać swej efektywności. Trudno nie krytykować takiego stanu rzeczy. Moim zdaniem sytuacja dojrzała też do sformułowania propozycji nowych rozwiązań systemowych.

Punktem wyjścia musi być rozdział sfery prywatnej od sfery publicznej i uznanie, że rozwiązania znakomicie sprawdzające się w jednej sferze, niekoniecznie są równie efektywne w drugiej. Żmudne analizy pokazały, że można wyraźnie wskazać elementy wspólne dla różnorodnych bytów funkcjonujących w sferze publicznej, poczynając od bytów tworzonych indywidualnie w drodze ustawy, przez pojawiające się zaczątki typów osób prawnych specyficznych dla obrotu publicznego (agencje wykonawcze) aż po jednoosobowe spółki Skarbu Państwa wykonujące zadania publiczne. Nasunęło to myśl, że warto zaproponować utworzenie nowego typu (kategorii) odrębnych osób prawnych kontrolowanych przez państwo i optymalnie wykonujących zadania publiczne. Taka regulacja, dążąca do formuły kodeksowej powinna kompleksowo uregulować funkcjonowanie typu osób prawnych pod roboczą nazwą agencji państwowej, w ramach której wyróżnić należy dwa podtypy, tj. agencję wykonującą zadania publiczne poprzez prowadzenie działalności gospodarczej oraz agencję wykonującą zadania publiczne w formule typowej dla administracji świadczącej. Regulacja taka w szczególności ma zapewnić w dużo większym stopniu bezpieczeństwo obrotu gospodarczego, większą efektywność wykonywania zadań publicznych, ograniczenie kosztów oraz przejrzystość.

Ta propozycja odpowiada na postulat sformułowany w nauce prawa administracyjnego, by podjąć refleksję naukową nad hybrydalnymi formami realizacji zadań publicznych, a w szczególności agencjami. Z drugiej strony, zgłoszone propozycje pozwalają

na częściowe wyeliminowanie krytycznie ocenianego w literaturze prawa prywatnego trendu polegającego na tworzeniu odrębnych reżimów prawnych spółek specjalistycznych. Obecny reżim prawny tych spółek w istocie daleki jest od powszechnego. Zaprojektowane w monografii rozwiązania pozwolą także na podniesienie poziomu bezpieczeństwa obrotu prywatnoprawnego, poprzez ukształtowanie kompleksowego zbioru norm publicznoprawnych kształtujących styk sfery publicznej i prywatnej, w miejsce obecnie obowiązujących wycinkowych, chaotycznych przepisów, nierzadko skutkujących nieważnością czynności prawnych przy rażącym braku pewności, co do zakresu tej sankcji.

Oczywiście musi się pojawić problem delimitacji sfery publicznej i sfery prywatnej. Punktem wyjścia powinna być właściwie rozumiana i realizowana konstytucyjna zasada subsydiarności. Sfera prywatnego obrotu gospodarczego powinna być zasadą, natomiast ingerencja państwa – wyjątkiem wymagającym uzasadnienia. Takim uzasadnieniem jest trwale wykonywanie zadań publicznych, a dalszą konsekwencję stanowi postulat wycofania kapitałowego państwa z tych podmiotów, które wykonują *stricte* komercyjną działalność gospodarczą. Jest to niestety postulat trudny do spełnienia z politycznego punktu widzenia.

Wyróżniona zgodnie z zasadą subsydiarności sfera publiczna z definicji rządzi się innymi regułami. W sferze prywatnej mamy do czynienia z wolą wielu autonomicznych i równoprawnych jednostek prywatnych i zasadniczo zarobkowym celem działalności gospodarczej. W sferze publicznej każde zadanie publiczne ma *in principio* jedno źródło (wola polityczna). Elementem kluczowym musi być efektywne wykonywanie zadania publicznego, co uzasadnia także odejście od korzystania z form prywatnoprawnych i utworzenie dla administracji właściwego narzędzia instytucjonalnego w postaci agencji państwowej, jako podmiotu nieposiadającego własnego, autonomicznego interesu. Konstrukcja tej kategorii osób prawnych musi być oparta na obowiązku najbardziej efektywnego wykonywania zadania publicznego, a jednocześnie musi uwzględniać wymóg bezpieczeństwa obrotu gospodarczego i w możliwie optymalny sposób być przystosowana do współpracy z jednostkami prywatnymi.

Analizy prowadzone na poziomie ogólnym weryfikowałem w szczególności przez analizę regulacji i funkcjonowania konkretnego podmiotu, tj. PSE-Operator S.A., pełniącego funkcję elektroenergetycznego operatora systemu przesyłowego. Rozważania te w całości potwierdziły wnioski wynikające z rozważań ogólnych, a co więcej – wskazały dodatkową perspektywę unijną, która stawia przed Polską wyzwanie w postaci właściwego wkomponowania się w unijną politykę bezpieczeństwa energetycznego. Badanie elektroenergetycznego operatora systemu przesyłowego ujawniło zdeterminowanie jego

zadań polityką unijną, co stawia nowe wyzwania przed państwami członkowskimi odnośnie właściwego organizowania instytucji wykonujących unijne zadania publiczne.

Najogólniej rzecz ujmując, w prezentowanej monografii zaproponowałem ukształtowanie modelu udziału państwa w gospodarce w oparciu o zastosowanie konstytucyjnej zasady subsydiarności. Państwo nie powinno być obecne w sferze komercyjnej działalności gospodarczej, powinno natomiast prowadzić działalność tam, gdzie wymaga tego interes publiczny. Działalność taka wymaga jednak właściwej formy instytucjonalnej, a nie zapożyczania jej ze sfery stosunków prywatnoprawnych. Innymi słowy, w opracowaniu zaproponowano nowy, kompleksowy i systemowy (logiczny) kształt udziału państwa w życiu gospodarczym w obszarze przedsiębiorstw przez nie kontrolowanych.

2) *The Transmission System Operator. Understanding EU Energy Policy (wyd. CH Beck, Warsaw 2012)*

Problematyka prawna funkcjonowania operatora systemu przesyłowego jest niezwykle interesującym przedmiotem badań. Rodzaj zadań wykonywanych przez ten podmiot, po bliższym poznaniu, w sposób jednoznaczny pokazuje konieczność wykonywania przez państwo pewnych funkcji, jako zadań publicznych. Co więcej, dość oczywista kategoria krajowych zadań publicznych powinna zostać uzupełniona o kategorię zadań publicznych nakładanych przez prawo unijne i kontrolowanych przez instytucje unijne. Oznacza to konieczność redefiniowania dotychczasowych pojęć. Perspektywa unijna pokazuje jednocześnie złożoność sytuacji, polegającą na tym, że niektóre polityki unijne są w pełni zgodne z partykularnym interesem krajowym, natomiast inne są z nim ewidentnie sprzeczne. Przykładem jest tutaj unijna polityka energetyczna w zakresie bezpieczeństwa – dla Polski oznacza ona wręcz zbawienne rozwiązanie dylematu dotychczasowego uzależnienia energetycznego. Z drugiej strony – unijna polityka energetyczna w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych (często nazywana dekarbonizacją) wprost uderza w polski sektor elektroenergetyczny, dla którego podstawowym surowcem energetycznym jest węgiel. Dalsza konsekwencja w postaci drastycznego zwiększenia cen energii elektrycznej zagraża rozwojowi gospodarczemu Polski, co stanowi realne zagrożenie cywilizacyjne. Wskazany kontekst sytuacyjny stawia szczególne wymagania także przed operatorem systemu przesyłowego.

Celem opracowania była analiza przepisów dyrektywy 2009/72/WE i jej implementacji w wybranych porządkach prawnych w celu udzielenia odpowiedzi na następujące pytania:

- 1) Jaki jest wpływ publicznoprawnych przepisów dyrektywy na funkcjonowanie szczególnej kategorii przedsiębiorstw publicznych posiadających status operatorów systemów przesyłowych w państwach członkowskich UE?
- 2) Czy rozwiązania przewidziane dyrektywą są w stanie realnie doprowadzić do osiągnięcia założonych przez prawodawcę unijnego celów?
- 3) Czy regulacja unijna tworzy nową jakość odnośnie funkcjonowania przedsiębiorstw publicznych wykonujących zadania publiczne na poziomie unijnym?

W monografii analizowane są szczegółowo uregulowania prawne Unii Europejskiej i wybranych państw członkowskich UE odnoszące się do elektroenergetycznego operatora systemu przesyłowego. Mamy tutaj do czynienia z publicznoprawną regulacją unijną, która istotnie wpływa na zagadnienia takie jak: wewnętrzna struktura organizacyjna (powiązania) energetycznych grup kapitałowych, funkcjonowanie organów korporacyjnych, przedmiot działalności operatorów i jej finansowanie. Można przyjąć, że w istocie obecna regulacja stanowi preludium do powstania unijnego typu przedsiębiorstwa publicznego, realizującego (głównie) unijne zadania publiczne. Należy dostrzec, że regulacja unijna głęboko ingeruje w materię dotychczas zarezerwowaną dla państw członkowskich, tworząc zaczątek nowej formuły instytucjonalnej wykonywania unijnych publicznych zadań gospodarczych. Proces ten idzie w parze z tworzeniem europejskich organów regulacyjnych. Wydaje się, że aktualny stan rzeczy wskazuje, iż postęp integracji europejskiej w pewnej perspektywie czasowej doprowadzi do utworzenia europejskich przedsiębiorstw publicznych wykonujących europejskie zadania publiczne i kontrolowanych przez instytucje europejskie.

Rozważania prowadzone w pracy wskazują, iż regulacja unijna jest wysoce niedoskonała w kontekście zamierzonych celów, z uwagi na nadmierną skłonność instytucji unijnych do uwzględniania niektórych interesów krajowych (partykularnych) kosztem realizacji założonych celów. Sytuacja taka prowadzi do pojawiania się efektów niezamierzonych.

Prezentowana monografia, ze względu na niewielką ilość literatury przedmiotu, może stanowić początek dyskusji na temat poszukiwania optymalnej, instytucjonalnej formuły realizowania zadań publicznych na poziomie unijnym. Oznacza to także konieczność podjęcia badań nad konsekwencjami pojawienia się takich jednostek dla krajowych porządków prawnych państw członkowskich UE.

3) Ustawa o szczególnych uprawnieniach Ministra Skarbu Państwa. Komentarz (LexisNexis, Warszawa 2011)

Prezentowane opracowanie z jednej strony dotyczy bardzo szczególnego (wycinkowego) instrumentu interwencjonizmu państwa w gospodarkę, z drugiej jednak – stanowi wyraz poszukiwania nowych, hybrydalnych form tego interwencjonizmu.

Celem opracowania było zbadanie treści przepisów ustawy w dwóch aspektach:

- a) zgodności z prawem Unii Europejskiej;
- b) faktycznej możliwości ochrony strategicznych interesów Państwa przy wykorzystaniu tej ustawy.

Przyjęta dla tego opracowania formuła komentarza motywowana była chęcią dokładnego zbadania działania instytucji złotego weta w praktyce. Wydaje się jednak, że prowadzone rozważania wykraczają poza typowe ramy przyjęte dla komentarza, co pozwala uznać opracowanie za monografię.

Niewątpliwie, ustawa o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa jest zgodna z regulacjami unijnymi. Paradoksalnie jednak wynika to z jej niedoskonałości.

Szczegółowa analiza wskazuje w sposób niezbity, że ustawodawcy nie udało się stworzyć narzędzia ochrony interesu publicznego o odpowiednim poziomie efektywności. Wynika to z faktu, że próba praktycznego zastosowania instytucji przewidzianych w komentowanej ustawie, może powieść się wyłącznie przy wykazaniu maksymalnie dobrej woli przez wszystkie zainteresowane podmioty. Natomiast próba ścisłego zastosowania procedury przewidzianej ustawą doprowadzić musi do chaosu, gdyż daleko idące wątpliwości budzi regulacja tak podstawowych kwestii, jak zakres podmiotowy ustawy, czy przedmiot decyzji ministra, a nawet zgodność niektórych przepisów ustawy z Konstytucją RP. Niejasności te sprzyjają sporom sądowym o niezwykle trudnym do przewidzenia wyniku. Tym samym, z punktu widzenia organów państwa, trudno spodziewać się efektywnej kontroli nad elementami infrastruktury krytycznej, co stanowiło podstawowy motyw uchwalenia ustawy.

Biorąc jednak pod uwagę długoletnią politykę unijną zwalczającą szczególne uprawnienia państw w niektórych spółkach, niedoskonałości ustawy (a mówiąc wprost – daleko idące trudności w jej ewentualnym zastosowaniu) muszą spotkać się z entuzjazmem instytucji unijnych. Wydaje się jednak, że wymóg zgodności tej ustawy z prawem unijnym mógłby być osiągnięty inaczej, aniżeli poprzez niską jakość legislacyjną komentowanego

aktu, która skutkuje faktycznym pozbawieniem Państwa instrumentów ochrony jego strategicznych interesów.

W opracowaniu, poza krytyczną analizą poszczególnych przepisów, zgłoszono postulaty *de lege ferenda* w zakresie poprawy obowiązujących rozwiązań.

IV. Charakterystyka pozostałego dorobku naukowego

Zainteresowanie problematyką prawną skuteczności wdrażania norm prawa unijnego do krajowych porządków prawnych (szczególnie z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych przez prawodawcę unijnego celów) było przedmiotem mojego doktoratu, ale także późniejszych badań naukowych. Trzy lata po obronie pracy doktorskiej wydałem monografię *Prawo konsumenckie w Unii Europejskiej. Aspekty systemowe harmonizacji* (wyd. LexisNexis, Warszawa 2009), jakkolwiek opartą na rozprawie doktorskiej, to jednak istotnie zmienioną i uzupełnioną o wyniki późniejszych badań.

Efektom tych badań było pokazanie na wielu przykładach, że główną determinantą kształtu krajowego prawa gospodarczego jest obecnie prawo Unii Europejskiej, zarówno w aspekcie celów zadeklarowanych przez prawodawcę unijnego, jak i występowania zjawisk towarzyszących niewłaściwie przeprowadzonej implementacji. Niezwykle istotne jest tutaj zastosowanie kompleksowej metody badawczej, w której odrębnie analizuje się cele ustawodawcy unijnego, treść i jakość regulacji unijnej, proces wdrożenia tej regulacji, normatywny kontekst krajowy oraz faktyczne efekty wdrożenia.

Niewątpliwie, celem prawodawcy unijnego jest najczęściej tworzenie i doskonalenie jednolitego rynku europejskiego. Im silniej wiążący ustawodawcę krajowego instrument jest stosowany w tym celu, tym większa jest szansa na osiągnięcie tego celu. Problemy jednak pojawiają się zarówno w płaszczyźnie technicznej, jak i merytorycznej.

Przede wszystkim należy wskazać na daleką od akceptowalnej jakość legislacyjną przyjmowanych aktów prawnych (mało klarowny język, brak wewnętrznej spójności przyjmowanych aktów, brak spójności pomiędzy obowiązującymi aktami).

Ponadto, prawodawca unijny niejednokrotnie stosuje fragmentaryczne podejście legislacyjne, które skutkuje pozostawieniem istotnych obszarów poza zakresem jego regulacji. Oznacza to, że ustawodawcy krajowi muszą nie tylko wdrożyć przepisy unijne, ale także dokonać ich uzgodnienia z obszarami legislacyjnymi pozostającymi poza zakresem harmonizacji. Z natury rzeczy, różni ustawodawcy krajowi stosują różne rozwiązania, co z kolei musi wpłynąć także na sposób stosowania tej części regulacji, która podlegała

harmonizacji. Taki mechanizm powoduje wtórną deharmonizację prawa na poziomie unijnym. Jednocześnie, wycinkowość harmonizacji i brak określenia modelu docelowego powoduje niepewność ustawodawców krajowych oraz ich niechęć do wdrażania rozwiązań systemowych, jedynie częściowo determinowanych prawem UE. Stanowi to mechanizm dekompozycji krajowych porządków prawnych.

Wydaje się, że prawodawca unijny zbyt często kontentuje się częściowym sukcesem, tj. przyjmuje rozwiązania formalne i merytoryczne, które nie zapewniają osiągnięcia celów związanych z integracją gospodarczą, ale są łatwiej akceptowalne dla uczestników procesu legislacyjnego (szczególnie państw członkowskich). Uleganie woli niektórych państw członkowskich, a czasem i Parlamentu Europejskiego, kosztem interesu unijnego jest aż nadto widoczne.

Mechanizmy implementacji dyrektyw unijnych do krajowych porządków prawnych również wydają się nie gwarantować efektywnego tworzenia rynku wewnętrznego.

Różne aspekty wskazanych zjawisk zostały przedstawione w następujących pozycjach: *Implementacja dyrektywy o pieniądzu elektronicznym do prawa polskiego – problematyka konsumencka*, „Zeszyty Naukowe AE w Krakowie”, 2006/699; *Niedoskonałości dyrektyw jako aktów prawa pochodnego*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego”, 2008/11; *O wdrożeniu niektórych przepisów dyrektywy 2004/18/WE do ustawy Prawo zamówień publicznych*, „Prawo zamówień publicznych”, 2008/4(19); *Uwagi o reformie wspólnotowego prawa konsumenckiego*, „Europejski Przegląd Sądowy”, 2009/10; *Implementacja dyrektywy energetycznej (2003/54/WE) do prawa polskiego*, „Europejski Przegląd Sądowy”, 2009/1; *Jednolity rynek europejski jako determinanta rozwoju prawa konsumenckiego w Unii Europejskiej*, „Kwartalnik Prawa Prywatnego”, 2010/4; *Mechanizmy wdrażania dyrektyw wspólnotowych do prawa polskiego w perspektywie prawnoporównawczej, część I i II*, „Przegląd Prawa Publicznego”, 2010/1-2.

Wyniki moich badań zostały przedstawione także w opracowaniach przygotowanych w języku angielskim, tj.: *Diversity and Integration of European Community Business Law in the Context of Business Activity*, „Review of General Management”, 2009/10; *The Consequences of Imperfect Legislative Policy Using the Example of Selected EU Directives*, „Argumenta Oeconomica Cracoviensia”, 2011/7 oraz *Common sense & Internal Market vs. Political Compromise - Towards better regulation in the EU?*, Bratislava 2012 (w druku).

Druga grupa zagadnień badawczych wiąże się bezpośrednio z kryzysem finansowym trwającym od 2008 r. Przedmiotem mojego zainteresowania był **problem optymalnego ukształtowania narzędzi prawnych służących przeciwdziałaniu lub łagodzeniu skutków**

negatywnych zjawisk ekonomicznych. W tym kontekście, aktualne stało się więc pytanie o efektywność i adekwatność reakcji prawodawcy wobec dynamiki negatywnych zjawisk gospodarczych.

Prowadzone badania wykazały, że z punktu widzenia założonych przez prawodawcę unijnego słusznych celów, jakość, zakres i treść regulacji unijnej jest nieadekwatna. Z pewnym zdumieniem trzeba odnieść się do faktu, że prawodawca unijny, znając głosy płynące z praktyki gospodarczej, a także skuteczne rozwiązania wprowadzone w innych jurysdykcjach, nie korzysta z doświadczeń kompleksowo, a jedynie wycinkowo. W efekcie, założone cele mają nikłą szansę na realizację. Co więcej, podejście legislacyjne zaprezentowane w omawianych aktach prawnych, wręcz skłania podmioty niechętnie regulacji do li-tylko formalnego jej wprowadzenia. Podejście takie musi budzić wątpliwości w kontekście realnie istniejącego kryzysu gospodarczego.

Błędów legislacji unijnej nie usunęła implementacja krajowa w Polsce, mimo, że było to możliwe ze względu na zastosowany model harmonizacji (co do zasady – harmonizacja minimalna). Tym samym regulacja polska, niestety, dzieli negatywną ocenę z regulacją unijną.

Szczególną uwagę badawczą zwrócił tzw. komitet ds. audytu, jako nowy quasi-organ występujący w strukturze korporacyjnej wybranych, istotnych z punktu widzenia zainteresowania publicznego podmiotach (jednostkach zainteresowania publicznego). Najistotniejszą cechą charakterystyczną komitetu jest jego podwójna rola: publiczno- i prywatnoprawna. Komitet ten, w założeniu, pełnić ma nadzwyczaj istotną funkcję w zakresie zapobiegania nadużyciom, które potencjalnie mogły by powstać w toku funkcjonowania tzw. jednostek zainteresowania publicznego. Warto podkreślić, że celem powołania obligatoryjnego komitetu jest jednak nie tylko ochrona partykularnego interesu podmiotu, w którym ten quasi-organ działa, ale także ochrona interesu publicznego, trzeba bowiem wskazać, że interes także potencjalnych inwestorów przekładający się na ogólne zaufanie do rynku finansowego stanowi interes publiczny.

Wskazana problematyka badawcza została opisana w kilku opracowaniach mojego autorstwa: *Komitet Audytu jako instytucja wspomagająca bezpieczne funkcjonowanie instytucji finansowych*, „Bezpieczny Bank”, 2010/1(40); *Uwagi o potrzebie prawidłowego uregulowania komitetu do spraw audytu w prawie polskim*, „Przegląd Prawa Handlowego”, 2010/11; *Dyrektywa 2006/43/WE w sprawie sprawozdań finansowych w kontekście funkcjonowania rynku wewnętrznego UE*, „Europejski Przegląd Sądowy”, 2011/3). Moje badania zostały częściowo umiędzynarodowione dzięki publikacji *Corporate Governance* –

Challenges in the Financial Crisis (American, EU and Polish Regulations), w: *The Development of Financial System of Countries of Central and Eastern Europe*, Lviv 2012, s. 92-100.

Istotną grupę zainteresowań badawczych tworzą kwestie, które ogniskują się w szeroko rozumianym **pojęciu przedsiębiorstwa publicznego**, tj. podmiotu kontrolowanego przez państwo i/lub wykonującego zadania publiczne. Rozpocząć należy od **regulacji o złotym wecie**, czyli instytucji służącej państwu do kontroli tzw. kluczowych, newralgicznych elementów infrastruktury krytycznej. Dokładnie określony, wąsko ujęty zakres przedmiotowy i podmiotowy tej instytucji pozwalał na szczegółową analizę zagadnienia, zarówno z punktu widzenia interesów państwa, jak i podmiotów poddanych tej regulacji. Badania te zostały opublikowane w następujących opracowaniach: *Special Powers of the State Treasury in Regard to Certain Companies as an Investment Risk*, „Argumenta Oeconomica Cracoviensia”, 2010/6; *Zakres podmiotowy ustawy o szczególnych uprawnieniach ministra do spraw Skarbu Państwa i ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych, grupach kapitałowych sektora energii elektrycznej, ropy naftowej i paliw gazowych*, „Palestra”, 2011/3-4; *Charakter prawny i skutki sprzeciwu „złotego weta” w nowej ustawie o szczególnych uprawnieniach ministra Skarbu Państwa*, „Przegląd Prawa Handlowego”, 2011/3.

Szczegółowe badania wycinkowe zostały ukoronowane całościowym opracowaniem komentarzowym, a umiędzynarodowione w publikacji: *New Polish “Golden Share” Regulation – A Model Law for EU Member States?*, „European Company Law”, 2012/9-1.

Kolejne publikacje stanowiły badanie **różnych aspektów funkcjonowania przedsiębiorstw publicznych**. Analizy przekrojowe uzupełniane były analizami konkretnych, indywidualnych podmiotów, w szczególności sektora elektroenergetycznego. W dłuższej perspektywie czasowej, badania te dały fundament do przygotowania opracowania monograficznego. Publikacje te to m. in.: *O potrzebie systemowego ujęcia przepisów regulujących funkcjonowanie spółek z udziałem Skarbu Państwa*, w: *Prawo handlowe XXI wieku. Czas stabilizacji, ewolucji czy rewolucji*, red. M. Modrzejewska (WoltersKluwer, Warszawa 2010, s. 237-252); *Wpływ regulacji publicznoprawnych na swobodę kształtowania treści umów (statutów) spółek z udziałem Skarbu Państwa – w poszukiwaniu uzasadnienia*, w: *Ustawowe ograniczenia swobody umów. Zagadnienia wybrane*, red. B. Gnela (WoltersKluwer, Warszawa 2010, s. 109-121); *Kryteria klasyfikacji spółek w projekcie ustawy o zasadach nadzoru właścicielskiego Skarbu Państwa*, w: *Prawo handlowe po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej*, red. W.J. Katner, U. Promińska (WoltersKluwer,

Warszawa 2010, s. 118-127); *Zasady i tryb doboru kandydatów do rad nadzorczych spółek akcyjnych Skarbu Państwa*, „Zeszyty Naukowe UEK”, 2010/816; *Odpowiedzialność członków zarządu spółki akcyjnej wyznaczonej na operatora systemu dystrybucyjnego z tytułu naruszenia Prawa energetycznego*, „Palestra”, 2011/9-10; *Uwagi na temat rezygnacji z pojęcia „państwowa osoba prawna” w projekcie kodeksu cywilnego – próba diagnozy problemu*, w: *Instytucje prawa handlowego w przyszłym Kodeksie cywilnym*, red. T. Mróz, M. Stec, (WoltersKluwer, Warszawa 2012, s. 143-155); *Wpłata z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa – dywidenda czy podatek?*, „Przegląd Prawa Publicznego”, 2012/2 (wspólnie z U. Walasek-Walczak);

Część z tych badań została umiędzynarodowiona poprzez publikacje *Corporate Governance of State-Owned Enterprises (Public Undertakings) in Poland – Twenty Years’ Experience*, w: *Corporate Governance – New Experiences: Implementation in South Eastern Europe*, red. H. Horak (Zagreb 2012, s. 117-130); *Electricity Transmission System Operator under Polish Law*, „Rynek Energii”, 2012/2; *The Influence of Public Policy on Corporate Governance – The Example of the European Union’s Energy Policy*, w: *An Enterprise Odyssey: Corporate Governance and Public Policy – Path to Sustainable Future*, red. L. Galetic, J. Simurina, Sibenik 2012.

Najnowszym nurtem moich badań naukowych jest **regulacja prawna sektora usług medycznych** w związku z trwającą głęboką reformą normatywną. W ramach tych badań naukowych koncentrowałem się głównie na formach organizacyjnych, w których mogą działać tzw. podmioty lecznicze. Prowadzone badania pozwoliły na opublikowanie krytycznego artykułu *Podmiot leczniczy – kilka refleksji na kanwie ustawy o działalności leczniczej*, „Przegląd Prawa Publicznego”, 2011/12 (wspólnie z A. Kielijan) oraz przygotowanie pod moją redakcją monografii *Ustawa o działalności leczniczej. Komentarz* (LexisNexis, Warszawa 2012, 519 s.).

Mój dorobek naukowy zgromadzony od chwili uzyskania stopnia doktora nauk prawnych cechuje ewolucja. Punktem wyjścia były badania odnoszące bezpośrednio do prawa Unii Europejskiej (głównie gospodarczego), następnie w coraz większym stopniu koncentrowałem się na prawie gospodarczym, szczególnie zaś publicznym, pozostawiając prawo UE jako istotną inspirację i tło badanych zjawisk normatywnych. Wydaje się jednak, że wspólnym mianownikiem prowadzonych badań jest zagadnienie praktycznej efektywności regulacji obrotu gospodarczego.

W toku pracy naukowej brałem udział w wielu krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych (często jako referent), gdzie prezentowałem wyniki prowadzonych badań. Istotną rolę przykładałem także do działalności dydaktycznej. Od roku 2006 jestem związany z praktyką gospodarczą w sektorze paliwowo-energetycznym, co pozwoliło na wzbogacenie refleksji naukowej o praktyczne aspekty tworzenia i stosowania norm prawnych (zob. załącznik nr 4).

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Prof. Jurek' or similar, written in a cursive style.